

den højtærede Minister har forelagt, og den bestaaende Ordning, naar Hovedsagen ikke er Eksamen. Vi have jo nu de 3aarige Kursus, og Eleverne skulle jo nu have et Aars praktisk Ovelse, inden de gaa paa Kursus; men det er jo noget, som ikke kan opretholdes, paa Grund af Eksamensordningen. Jeg har ogsaa set, at derom have alle været enige, baade Seminarie- og Friseminarietorstandere: at Hovedsagen er Eksamensordningen. Lad den nuværende Eksamensordning bestaa, som den hidtil har været, og lad os vedtage den højtærede Ministers Forslag med de første Paragraffer og et Par andre Tillæg, og jeg vil forsikre den højtærede Minister om, at Stillingen omtrent bliver uforandret. Det er jo ogsaa klart, at saaledes betragte alle Seminarieforstanderne Sagen; de søge at bringe Eksaminationen tilbage til Skolen og sige: derfor ville vi bringe store Ojre, vi ville endog ogsaa bringe det, at vi tilraade, at der gives Friseminarierne Understøttelse. Der er ganske vist enkelte, som have imod det, f. Eks. Stiftsøvrigheden i Viborg — maasse det er paa Grund af, at den er saa langt fra Bevægelsen — ja, jeg lagde „Stiftsøvrigheden“, jeg mener dermed Seminariedirektionen; men ellers have alle Seminarieforstandere tilraadet, at Friseminarierne maatte faa nogen Understøttelse. Men, sige de, vi gøre det for at vinde Eksaminationen tilbage; det er klart, at det er for dem Hovedpunktet. Derfor maa jeg antage, at naar disse udmærkede Friseminarier for Kvinder ogsaa faa Eksamensret, vil det ogsaa styrke dem yderligere, saaledes at Trangen til en Statskole for Kvinders Uddannelse til Lærere bliver mindre. Der er endnu en anden Grund, der blev anført for Oprettelsen af en saadan Statskole — ja, jeg vilde meget ønske, at man blev fri for Udtrykket „Seminarier“, jeg tror, det vilde være heldigt, at man kom til andre Benævnelser for disse Uddannelsesanstalter; Udtrykket bruges jo heller ikke i dette Forslag; her kaldes det „Statskole“; det er dog muligt, man kan finde et noget bedre Udtryk — og det er den, at man maa stille Kvinderne lige med Mændene. Ja, det havde været ønskeligt, om den højtærede Minister havde gennemført dette i sine egne Forslag, saa at han f. Eks. ikke havde foreslaaet, at Kvinder skulde betale 50 Kr. aar-

lig, medens Mændene kun skulle betale 40 Kr. aarlig for Undervisningen. Og jeg kunde ønske, at Rigstillingen ogsaa blev gennemført i Henseende til Ansættelsesmaaden; det er jo nu den bekendte Lov af 29de Marts 1867, som er den til Grund liggende for Læreres Ansættelse, og i den hedder det udtrykkelig, at der kun kan ansættes Lærere i Købstæderne, naar Skolekommissionen og Byraadene ere enige, og naar bagefter deres Indstillinger om Ansættelsen blive approberede af Skoledirektionen. For Landets Vedkommende hedder det, at der kan ansættes Lærere i Underskoler eller i Biskoler, naar Sogneraadet og Skolekommissionen ere enige derom, og Indstillingen approberes af Skoledirektionen. Det er altsaa under helt andre Forhold, at de kunne søge Ansættelse, end Lærerne, der uden videre have Ret til at søge, naar de have Eksamen. Naar man nu endelig vil gøre noget for, at Kvinderne stilles lige med Mændene, hvorfor da ikke navnlig gøre noget i den Henseende, at de med Hensyn til Ansættelsen kunne blive lige stillede? Der kunde maasse ogsaa være adskilligt at rette med Hensyn til Lønningssforholdene, særlig i Købstæderne, men det skal jeg ikke her komme ind paa, da det ikke foreligger til Forhandling.

Endelig er der ogsaa det store Spørgsmaal, om man ikke kunde stille dem lige med Mændene, delagtiggøre dem i Rigstillettheden paa anden Maade end ved at oprette en Statskole for deres Uddannelse til Lærere; thi dette vil jo dog kun for den mindste Part have en Rigstilletthed til Folge. Vi maa nemlig ikke overse, at der dimitteres ca. 100, lidt over eller lidt under, men gennemsnitlig er der 100 om Aaret; men her fra denne Skole kan der kun dimitteres 20. Jeg overser ikke, at der er 75 Elever; men man kan ikke gøre Regning paa, at de blive dimitterede alle sammen; de behøve jo ikke at falde igennem, men de kunne gaa af andre Grunde, som Sygdom og Uformuenhed; derfor mere end 20 kan man ikke gøre Regning paa. Statsseminarierne kunne optage 30, og der dimitteres nu som Regel ikke en Gang 20; saa 20 er vist det højeste, man kan regne med her. Naar man nu ser hen til, at der foreslaas for disse 75 Elever opført en Anstalt, som